

ZARZĄDZENIE PREZESA CENTRALNEGO URZĘDU DROBNEJ WYTWÓRCZOŚCI

z dnia 31 marca 1951 r.

w sprawie przekazania wydziałom prezydów wojewódzkich rad narodowych uprawnień do ustalania cen oraz w sprawie trybu i zasad zatwierdzania kalkulacji cen.

Na podstawie §§ 4 i 5 zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 18 stycznia 1951 r. w sprawie ustalania cen przy udzielaniu zamówień osobom nie wymienionym w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie dostaw, robót i usług na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz niektórych kategorii osób prawnych (Monitor Polski Nr A-11, poz. 164) zarządza się, co następuje:

§ 1. Uprawnienia Centralnego Urzędu Drobnej Wytwórczości w zakresie ustalania cen opartych na kalkulacji, określone w § 3 zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 18 stycznia 1951 r. (Monitor Polski Nr A-11, poz. 164), przekazuje się w przypadkach, gdy ogólna wartość zamówienia według cen kalkulacyjnych dostawcy nie przekracza kwoty 90.000 zł, a cena jednostkowa wytworu kwoty 900 zł, wydziałom przemysłu bądź wydziałom (oddziałom) przemysłu materiałów budowlanych prezydów wojewódzkich rad narodowych (Rad Narodowych m. st. Warszawy i m. Łodzi).

§ 2. Właściwość miejscową władz terenowych, uprawnionych do zatwierdzania cen, określa się według siedziby wytwórcy.

§ 3. 1. Ustalenie ceny następuje na wniosek zamawiającego.

2. W przypadku, gdy zamówienie udzielone zostaje za pośrednictwem central spółdzielczo-państwowych, central spółdzielni, związków spółdzielni, spółdzielczych organizacji zbytu lub central prywatnego przemysłu — do złożenia wniosku uprawnione są te organy.

§ 4. We wniosku o ustalenie ceny należy wskazać strony zawierające umowę, numer i datę zamówienia, wartość ogólną zamówienia i cenę jednostkową, przedmiot zamówienia (rodzaj, ilość, jednostkę miary), miejsce, termin i sposób wykonania zamówienia oraz dołą-

czyć opracowaną przez wytwórcę kartę kalkulacyjną, zawierającą zestawienie kosztów materiałów, robocizny, kosztów specjalnych wytworzenia, narzutu ogólnych kosztów zakładowych, zysku, podatku obrotowego i specjalnych kosztów zbytu według wzoru stanowiącego załącznik Nr 1 do niniejszego zarządzenia. Oprócz karty kalkulacyjnej należy wypełnić i dołączyć do karty arkusze dodatkowe, zawierające obliczenie poszczególnych elementów kalkulacji według wzorów, stanowiących załączniki Nr 2—5 do niniejszego zarządzenia.

§ 5. Władza, powołana do zatwierdzania ceny, powinna dokonać szczegółowej analizy kalkulacji, przy czym ma ona prawo żądać od wytwórcy i zamawiającego wyjaśnień i uzupełnień oraz zasięgać opinii rzeczoznawców lub opiniodawczych komisji kalkulacyjnych, których tryb powoływania, organizację, zasady działania oraz pokrywania wydatków określa odrębne przepisy.

§ 6. 1. Decyzja o ustaleniu ceny powinna powoływać się na dane zawarte we wniosku (§ 4) i wskazywać przyjęty koszt wytworzenia, marżę zysku, specjalne koszty zbytu, podatek obrotowy oraz cenę zbytu.

2. Odpisy decyzji przesyła się zamawiającemu i wytwórcy oraz w przypadkach określonych w § 3 ust. 2 — organom tam wymienionym.

§ 7. Władze terenowe, uprawnione do ustalania cen, obowiązane są odpisy decyzji przysyłać Centralnemu Urzędowi Drobnej Wytwórczości oraz prowadzić ewidencję ustalonych cen, zawierającą wskazanie przedmiotu dostawy, nazwiska lub firmy wytwórcy, ceny jednostkowej oraz liczby i daty decyzji.

§ 8. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Centralnego Urzędu Drobnej Wytwórczości:
A. Zebrowski

Załącznik Nr 1 do zarządzenia Prezesa Centralnego Urzędu Drobnej Wytwórczości z dnia 31 marca 1951 r. (poz. 399).

K-3	Karta kalkulacyjna					
Firma	pełne brzmienie z określeniem formy prawnej (dokładny adres, telefon)	Zlecenie- dawca	Nazwa (firmy, instytucji, urzędu itp.)		Zlecenie lub zamówienie	
				nr	data	
Przedmiot kalkulacji	Nazwa	Od- biorca	Zamówiona ilość	Nr rys./nr katalogu centrał	Nr G.U.S.	
Stan zatrudnienia	pracowników fizycznych zatrudnionych przy produkcji bezpośredniej					
	pracowników fizycznych zatrudnionych przy produkcji pomocniczej (pośredniej)					
	pracowników umysłowych technicznych					
	pracowników umysłowych administracyjnych					

Zestawienie kalkulacyjne dla szt. (kompl.)

Poz.	Nazwa	wg zestawienia wytwórcy		wg opinii Komisji Kalkulacyjnej		Decyzja.....	
		%	suma	%	suma	%	suma
1	Materiały wg zał. Km	—		—			
2	Robocizna produkcyjna obca wg zał. Km	—		—			
3	Robocizna produkcyjna własna wg zał. Kr	—		—			
4	Narzut zakładowych kosztów ogólnych wg zał. KO						
5	Specjalne koszty wytwarzania wg zał. Ks	—		—			
6	Razem	—		—			
7	(tylko dla spółdzielni) Narzut kosztów administracyjnych						
8	Koszt wytworzenia — razem	—		—			
9	Zysk (od kosztu wytworzenia)						
10	Podatek obrotowy						
11	Specjalne koszty zbytu na rzecz.....						
12						
13						
14	Cena ogólna zbytu	—		—			
15	Cena jednostkowa zbytu	—		—			

Data.....
(płoczyć i podpisać)

Uwagi rzeczoznawcy Komisji Kalkulacyjnej

Dnia..... 195..... r.
(podpisać)

Opinia Komisji Kalkulacyjnej z dnia..... 195..... r.

Załącznik Nr 2 do zarządzenia Prezesa Centralnego Urzędu Drobnej Wytwórczości z dnia 31 marca 1951 r. (poz 399).

KO - 3

Obliczenie procentu narzutu kosztów ogólnych.

Zestawienie wykonano na podstawie ksiąg typu..... za okres....., tj. od..... do.....
(kwartał, półrocze, rok)

Lp	Symbol J. P. K.	Rodzaj kosztu	A		B		U w a g i
			Sumy zaliczone do narzutu		Kwoty wyeliminowane z narzutu		
1	400	Nakłady zaopatrzenia materiałowego					Koszty sprowadzenia materiału (np. transport, koszty za- i wyładowania)
2	4011	Materiały pomocnicze do produkcji					Smary do maszyn, tlen, e'ektrody, trociny itp.
3	4012	Materiały do celów gospodarczych					Materiały biurowe, utrzymanie czystości itp.
4	4013	Paliwo					
5	403	Opakowanie wysyłkowe: a) zwrotne b) bezzwrotne					Należy zaznaczyć rodzaj opakowania (opakowanie podstawowe w arkuszu Km)
6	404	Części zamienne maszyn i urządzeń					
7	405	Narzędzia i inne przedmioty nietruwałe					
8	4101	Płace pracowników fizycznych nieprodukcyjnych					Np. woźni, dozorczy, placowi, kierowcy, narzędziowcy
9	420	Pensje pracowników umysłowych, w tym kierown. techn. zł					
10	416,18,19 426,28,29	Świadczenia, prace zleczone, nagrody					Dotyczy pracowników fizycznych i umysłowych (bez kar za zwłokę)
11	417 427	Ubezpieczenia społeczne					
12	43	Energia nabyta					Prąd, gaz, woda, para
13	4401	Bieżące naprawy i konserwacje obce					Bez remontów o charakterze inwestycji
14	443	Transport obcy: a) międzyoperacyjny b) wysyłkowy					Zaznaczyć rodzaj transportu (transport-zaopatrzeniowy w poz. 1 lub w ark. Km)
15	444	Inne usługi obce					
16	451	Podatki, daniny, opłaty					Bez podatków obrotowego i dochodowego i bez kar za zwłokę
17	454	Ubezpieczenia rzeczowe					Np. od ognia, kradzieży, odpowiedzialności cywilnej
18	460	Czynsze i dzierżawy					Dotyczy tylko obiektów związanych z daną produkcją
19	461	Podróże służbowe					
20	462,3,4	Opłaty telekomunikacyjne, książki, czasopisma, wystawy					Udokumentowane dowodami zewnętrznymi
21	465	Koszty bankowe					Z wyjątkiem związanych z kredytem inwestycyjnym
22	47	Odpisy umorzeń: a) nieruchomości b) ruchomości					Dotyczy obiektów związanych z produkcją i administracją zakładu
23	468	Inne nakłady wyżej nie wymienione:					Wymienić rodzaj nakładu
24							
25							
26							
27	—	Razem KO =					$\frac{KO \times 100}{R} = \dots \%$
28	4100	Robocizna produkcyjna wg list płacy - R =					(wzór do procentowego obliczenia narzutu)

Uwagi zestawiającego:

dnia..... 195... r.

(pieczęć i podpis)

Kr - 3

Koszty robocizny produkcyjnej - własnej

szluk
Kompl. (stanowisko wykonawcy przedmiotu)

Arkusze
Arkusze

Załącznik Nr 4 do zarządzenia Prezesa
Centralnego Urzędu Drobnej Wytwórczo-
ści z dnia 31 marca 1951 r. (poz. 399).

1	2	3	mechaniczna				ręczna				inna		14
			4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Nr poz. wg rysunku	Nazwa części (poszcz. detali wrazi. pos.) oraz kolejny wykaz operacji obróbki (plan operacyjny)	Ilość na kawałek	rodzaj obrabiarzki	czas w mln.	stawka zł/godz.	koszt w złotych	czas w mln.	stawka zł/godz.	koszt w złotych	czas w mln.	stawka zł/godz.	koszt w złotych	Razem złotych (rubr. 7+10+13) X rubr. 3
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
z przeniesienia													
Z1													
do przeniesienia													
Ogółem zł													

Załącznik Nr 5 do zarządzenia Prezesa Centralnego Urzędu Drobnej Wytwórczości z dnia 31 marca 1951 r. (poz. 399).

Ks - 3		Specjalne koszty wytwarzania										(nazwa wykonywanego przedmiotu)		
I		Koszty wykonania we własnym zakresie względnie rzeźmywiste lub preeliminowane koszty zakupu specjalnych pomocy warsztatowych, służących wyłącznie dla danej produkcji (przyrządy, narzędzia specjalne, sprawdziany, szablon)										U w a g i		
Lp.	Rodzaj pomocy warsztatowych (przyrząd, narzędzie itp.)	Dla części (detalu)			Koszty wykonania we własnym zakresie			Narzut Ko do rob.			Całkowity koszt wykonania (6+9+11) lub koszt zakupu	Amortyzacja		
		M a s s a	Nr poz.	Nr operacji	Koszt materiału w zł	Ilość godzin	staw. ka zł/godz. (7 x 8)	koszt w zł	%	złoty		z tytułu amortyzacji przypadającej na ... szt. zlotych	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
R a z e m z ł														
II	*) Koszty związane z wykonaniem prototypu lub zakupem sztuki wzorcowej													
III	*) Koszty opracowania rysunków konstrukcyjnych (względnie koszty zakupu)													
IV	Koszty związane z opłatami licencyjnymi (w wypadku produkcji opartej na patencie)													
V	Wszelkie inne koszty jednorazowe związane z uruchomieniem danej produkcji													
R o d z a j k o s z t u												R a z e m z ł		
Całkowita wysokość kosztu w zł												w g r a n i c z e m		
w g r a n i c z e m												R a z e m z ł		
O g o ł e m z ł n a												sztuk(ę)		
(suma: I+II+III+IV+V)													

W w a g i 1) W wypadku preeliminowania krótkobieżek rodzaju kosztów należy w uwagach (rubr. 15) podać wyrażenie: „Koszty preeliminowane”.
2) Sposób wypełnienia rubryk 10 i 11 - patrz objaśnienia w specjalnej instrukcji.

OBJAŚNIENIA DLA WYPEŁNIAJĄCYCH KARTĘ KALKULACYJNĄ I ARKUSZE DODATKOWE

Wzór K—3 — służy do wskazania danych ogólnych dotyczących zamówienia i stanowi zestawienie danych wprowadzonych na podstawie arkuszy dodatkowych KO—3, Km—3, Kr—3, Ks—3. W pozycji „Zestawienie kalkulacyjne dla... sztuk“ należy wymienić ilość jednostek, przyjętą za podstawę kalkulacji. Tę samą ilość należy przyjąć do obliczeń poszczególnych grup kosztowych w załącznikach. Arkusz zestawieniowy powinien być zaopatrzony w datę sporządzenia oraz pieczęć i podpis firmy.

Poz. 7. Narzut kosztów administracyjnych — obejmuje określone procentowo świadczenia na rzecz jednostek organizacyjnych sprawujących nadzór o charakterze administracyjnym nad danym przedsiębiorstwem (związki branżowe, centrale).

Poz. 9. Zysk podaje się w wysokości planowanej.

Poz. 10. Podatek obrotowy należy podać w wysokości obowiązującej od przedmiotu kalkulacji.

Poz. 11. Specjalne koszty zbytu — należy tu wymienić obowiązujące narzuty na rzecz organów zbytu obliczone od kosztu wytworzenia, np. na centrale prywatnego przemysłu.

Poz. 12 i 13. Należy tu wskazać inne nie wymienione wyżej koszty zbytu. Do sumy robocizny produkcyjnej („R“ poz. 25) zalicza się również wynagrodzenia pracowników choćby częściowo zatrudnionych przy produkcji.

Wzór KO—3 — służy do obliczenia procentu narzutu kosztów ogólnych. Za okres obliczeniowy należy przyjąć co najmniej miniony kwartał kalendarzowy. Do kolumny „A“ wpisuje się sumy wliczone do narzutu kosztów ogólnych. Do kolumny „B“ — sumy eliminowane z obliczenia narzutu, pomimo, że figurują one na odnośnych kontach ksiąg handlowych. Eliminować z narzutu należy te rodzaje kosztów, które wyliczono bezpośrednio w arkuszu „Km“ lub „Ks“. (Np. jeżeli w ark. „Ks“ wyliczono koszt

wykonania lub zakupu specjalnego wykrojnika — to wszystkie wydatki na zakup lub wykonanie specjalnych przyrządów, księgowane w okresie obliczeniowym, powinny być z narzutu usunięte i wykazane w kolumnie „B“).

Obliczony w ark. „KO“ procent narzutu wpisuje się w arkuszu zestawieniowym i po przemnożeniu go przez wyliczoną robocizną produkcyjną otrzymuje się przypadającą na kalkulowany przedmiot (serię, zamówienie) kwotę z tytułu kosztów ogólnych.

Wzór Km—3 — służy do obliczenia kosztów materiałowych, tj. materiałów podstawowych oraz robocizny obcej, które wyliczyć należy osobno. Do materiałów podstawowych zalicza się materiały, które wchodzą w skład wyrobu, stanowią jego istotę lub też są z wyrobem nierozłącznie związane. Wchodzą tu w rachubę zarówno surowce, półfabrykaty jak i gotowe części nabyte oraz opakowanie wewnętrzne. Z podanego kosztu materiałów powinien być obliczony odpad wartościowy, który może być zużyty do innej produkcji.

Przez „robocizną obcą“ należy rozumieć czynności obróbkowe (np. hartowanie), wykonane w toku produkcji w innym zakładzie.

Wzór Kr—3 — służy do obliczenia robocizny produkcyjnej, którą podaje się według chronologicznej kolejności operacji.

Wzór Ks—3 — służy do obliczenia specjalnych kosztów wytwarzania, tj. kosztów obciążających produkcję wyłącznie danego przedmiotu (serii, zamówienia), o ile wymaga tego ścisłość rozliczenia kosztów na poszczególne wyroby. W innym przypadku mogą być one traktowane jak koszty ogólne i wejść do kalkulacji jako rodzaj kosztu we wspólnym z kosztami ogólnymi narzucie (tj. we wzorze KO—3).